

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

A bajai utcával szemközti újonnan épült Falcione-féle ház, I-ső emelet.

hova minden a lap szellemi és anyagi részéről illető közlemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Égész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptanítoknak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.

Egyes szám ára 10 kr.

A megyei konferencia napján.

Üdvözljük a nemzeti párt vezérét, Apponyi Albert grófot s a párt vele jött tagjait, valamint a függetlenségi párt képviselőit is városunk falai között!

Üdvözljük a megye ellenzéki férfait itt a megye központjában, hova hazafias munka teljesítése végett érkeztek!

A kitűzött cél elérése valóban hazafias odaadást s őszinte lelkesedést igényel, mert nem kevesebbről van itt szó, mint Bácsmegyét kiragadni abból a szegényletes rabszolgai helyzetből, a melybe a lefolyt képviselő-választáskor jutott, midőn legerősebb s majdnem legyőzhetetlenek hitt ellenzéki kerületeit is megvette a kormánypárti erőszakosság s törvénytíprás. — Bácsmege 13 orsz. képviselőt küld a parlamentbe s ezek közül csupán kettő jutott az ellenzék számára.

Absurdum pedig, de nagy, hogy ennek kelljen állnia.

Bácsmege választó polgárai testestől-lelkestől ellenzékiek s ha szabadon gyakorolhatták volna alkotmányos jogaikat, az esetben óriási többséggel választották volna meg minden kerületben az ellenzék jelöltjeit.

Hiszten ott van példaként az apatini-kerület, mely hét év előtt egy Matkocovits osztof bukása mellett választotta meg az ellenzéki jelöltet, Szemző Gyulát, óriási többséggel s a lefolyt képviselőválasztás alkalmával Bittó volt miniszterelnököt buktatta meg a kormánypárti jelölt.

Ki ne tudná, ki ne érezné, hogy ez a dolgok rendes folyása mellett nem történhetett?

Hallatlan erőszakosságra volt szükség, hogy az ellenzék ügye e megyében oly vereséget szenvedjen, milyent a mult választás alatt szenvedett.

Nos tehát, nem kevesebbről, mint a jogos s igazságos revanche-ról van itt most szó.

A vereségekről Bácsmege választó polgárai elégtelt akarunk adni az ellenzéki ügynek s a mai konferencia van hivatalva eldönteni az első lépést ez irányban.

Nem változtak a viszonyok se jobbról, se balról.

Nem javult a kormány, az erőszakosság ma is napirenden van, de az ellenzék se fogyatkozott meg, sőt — mint azt mindenki látja s tudja — váltik gyarapodik.

Csak a minap lépett be a pártba gr. Bethlen Gábor az Emke nagynevű elnöke, a ki Erdély képviselőit viszi magával a nemzeti pártba.

Itt a megyében tekintélyes nagybirtokosok csatlakoznak a párthoz s oly jelöltjeink vannak, a kik föllépése egyértelmű a győzelemmel.

A megyei konferencia tehát nem áll meggyőzhetetlen földat előtt, s mi tiszta szívből kívánjuk, hogy megállapodásai viszhangra találjanak a választók lelkiületében, a mi annnyival is inkább remélhető, mert a megyei konferencia kizárólag e célból tartatik s meghallgatást nyerne mindazon tényezők, a melyek szavukat hallatni öhajtják.

Gróf Apponyi Albert Zomborban.

A bácsmegei ellenzék mai napon megtartandott konferenciájára orsz. képviselőink köréből városunkba érkeztek: gr. Apponyi Albert, Horánszky Nándor, Linder György, Olay Lajos és Szabó László.

Városunk ellenzéki érületű polgárai, — mint azt lapunk mult számában jeleztük, — tüntető fogadtatásban részesíték Apponyi grófot.

Már napokkal előbb élénk mozgalom indult meg különösen derek iparosaink körében, melynek célja volt Apponyi grófot az indóházán való megérkezéskor riadó éljenekkel s szívből jövő „isten hozta“val üdvözölni.

A mozgalom átszármozott az intelligentiára s ma-

gával ragadta népünk földmívelő rétegét is ugyannyira, hogy előre látható volt a tüntetés impozáns sikere.

E fogadtatási készülődések élénken megvilágították a helyzetet is, melyből tisztán kitűnt, hogy a város polgárainak túlnyomó többsége ellenzéki pártállást foglal el s készségesen sorakozik a nemzeti párt kibontott zászlója alá.

Ugyancsak a polgárság kezdeményezéséből indult ki a fényes sikerű fáklás-menet rendezése, melynek részleteiről lapunk közelebbi számában emlékeztünk meg.

A polgárság maga rendezte azt úgy szólván, minden beavatkozása nélkül a pártvezetőségnek s maga tette meg ez ügyben a sikerre vezető lépéseket.

Kiváló buzgósgot fejtett ki e részben Kandler József polgártársunk, a ki az eszme lelke volt, a ki már a multban is a párt legerősebb s legtevékenyebb tagjaként mutatta meg magát, s kire a közel jövőben is számíthat a párt.

Az ő lakásából indult ki példás rendben a tüntető polgárság, fölkeresve első sorban Szemző István pártelnököt, a kit egy bizottság élén dr. Fratericsévit-Astt Vincoze zombori ügyvéd hívott meg, hogy vezesse a polgárságot s tolmácsolja a magas vendég előtt odaadását s lelkesedését. — Kandler volt az, a ki a fáklásmenetet is vezette impozáns csoportban Szemző István lakása elé, hol dr. Donoslovits Vilmos helybeli nagy népszerűségnek örvendő orvos, mint a polgárság által fölkért szónok tolmácsolta talpra esett beszédében a zombori polgárság üdvözlését a nemzeti párt vezére iránt s fejtette ki a választók politikai meggyőződését.

E beszédet lapunk legközelebbi számában a reá adott rögtönzött válasszal együtt egész terjedelmében hozni fogjuk.

E fáklásmenet, melynek minden tagja választó polgár volt s egy egész néparadatot képezett, mely városunk utcáit tengernyi fényvel árasztotta el, — tanúbizonyosságot szolgáltat arra, hogy Zombor sz. kir. város nincs megalévedve a jelenlegi országos politikával, a megyei s városi kormányzattal, a mint hogy nem is lehet azzal megalévedve.

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Meg vagyok én verve.

Meg vagyok én verve,
Az Isten kegyelme
Felém soh'se fordul,
Rám emeli fejét a fereg a porbul.

El vagyok átkozva
Csupa bura, rosszra;
Nincs a ki szeressen.
A boldogság révét hasztalan keresem!

Mért nem szakad végre!
A sok szenvedésre
Jönne sir nyugalma,
Bár volnék mielőbb kiterítve, halva.

Kár se lenne értem!
Ki örült, hogy életem?
Most csak bánt mindenki,
S ha meghalok, tudom nem sirat meg senki!

Rudnyánszky Gyula.

Büki Lázár uram bankói.

Írta: Rudnyánszky Gyula.

Hejh, boldog, régi jó idők!
Beh hamar meg is fordult a magyar ember sorsa!
Meg mikor én gyerek voltam, pedig nem is olyan régen,
mert hiszen meg alig-alig, hogy kopaszodni kezdek, — hát bizony az én gyermekkoromban, tizenöt-husz estendővel ezelőtt, be más világ jarta!

Muzsika szó, dinom-dánom kerelkedett minden alkalomra, s a vidám társaságok ki nem fogytak a tréfából. A lakadalom három héttig tartott; út varmekye fátalsága tönkeltolta végig a menyasszonyt; harmincz kocsin vándorolt a násznép faluról-falura, míg végre a fiatal párt szelnek eresztették. Névpap, szüret, falu bucsuja, disznótör, keresztelő, megyegyűlés, de sőt ősz idején az esős, csunya idő is titulus volt a kedélyes összejövetelekre. Ebből az időből ösmertem Büki Lázár uratam. Nagy kopasz feje, hosszú deres szakáll, mélyen lekonyuló vastag bajszja volt,

sarkantus eszmát, piros köves szürke atillát, kilenczrét kacskaringós cifra himvarrasos kostókat és ezüst kupaku öblös tajték pipát viselt. Viselte biz ő ezt az utóbbit is, mert csakugy vele volt mindig, akár a szakálla.

Szívesen látták minden háznál. Pedig nem volt ám valami nagy ember.

Csak afféle kurta nemes volt ő kegyelme hétszilvafás, minden egyéb dominium nélkül. Tornáczos háza állt a falu közepén, szilvás kert húzódtott le háza mögött a folyóig; ezen felül hat egész hold szántóföld, meg egy fél hold szőlő jelzőkővébe moho-sodott bele az ő becsuleses ősi nevének a két kezdő betűje, a B. L.

Ennél egyebe nem volt a kerék világban. Azaz dehogy is nem volt! Minden héten más-más uri háznál tanyázott. Volt neki nagyértékű eszt órája, melyet ugyan soha senki nem látott, de melyet ő a napoleoni hadakozások diésőséges idejében egy vitéz közhúszárnak ajándékozott, a ki életét megmentette. (ötven évvel a — születése előtt!

Aztán hogy tudott táncolni! Felpattant az asztal tetejére, a boros üvegek közé, s ott aprózta ki a kopogást, olyan vadvirágos szenvedélyvel, — hogy két oldalt dőlték a multó urak.

Aztán nagyszerű kortes volt, nagyszájú, nagytorku, nagyfokosú kortes. No meg a tréfához is jaj beh nagyon értett!

Negy nap csező után felhastították az újonatjít vadgalamb-szin magyar nadrágját, meg se haragudott érte. Felhittette a cigányt a rettenetesen befittott kállya tetejére, s a primásnak ott kellett rikatni a szárazját. Fidibusznak hasznát a kettéhasított bankó egyik felét, a másikat a vályogvetőnek adta. Felnyújtottak alatta a zsuppot, melyen aludt. — S a jó ég tudna, mi mindent eszelekedett ő másokkal, — és mi mindent eszelekedtek ő vele mások, — a mi mind az urambátyámek mulatására szolgált, s nemes Büki Lázár uram sohase haragudott meg.

Elto a világot; tizenkét esztendőig szakadatlanul — vendég volt . . .

Hanem hát hová lett az a folséges aranykor!
Az uri házak kidől-bedől kapuja előtt térdig áll a dudra. Nem szól odabenn a nóta, legfőlebb az emberek cincognak éjjel az árendás gabonáján, lévén mostanában az ősi kastély a bérlo uraság maktára.

Büki Lázár uram korhadó öreg fa most már. Hetekig, hónapokig nem mozdul ki odvából. Utálja, megveti ezt a sárkából kifordult, fenekestől felfordult világot. Nyomorog, chozik, rongyos, hanem azért nem tagadja meg a véret. Tizenhat holdnyi birtokát felbő müveléi egy iparkodó gazda. A szőlőjében Isten jóvoltából megtorem tíz akó bor, az anyuk baromfit nevel, két kezoja is bizik valahogy az ólban, a hajdani egyszövű fegyverrel. Büki Lázár

uram ejjelente ki-kioson a határba lesre, s vasárnap nyul-pecsenye kerül az asztalra. A fia — Tibamér, prédikátumos, koronás négyjege van neki, s diuroista a megénél huszonnyoloz forint bavi fizetéssel. Büki Lázár uramnak zörög a csontja, néha csak ugy dőlög, mintha részeg volna, pedig — éhes. Hanem azért nem adja meg magát. Szidja az emberi fajt és nem fizet adót.

Vagyis, hogy az igazságnál maradjak, fizet biz ő, de csak az erőszaknak engedve, az — utolsó órában. Tizenhárom forint és 65 krajczár az évi egyenes adója.

Nemes Büki Lázár uram ezt a vérdíjat szépen összekuporgatja, s oda zsugorítja az okmány-ládájába, a nemesi ármálisa mellé. De azért nem fizet körmészakadtáig. — Mogintik, exekválják, bíróságolják — mindhiába, — a legutolsó napig a fülét se mozgatja. Mikor aztán a bíró a tizenkettedik órában bekopog hozzá s nagy alázatosan elődja, hogy már mind egyben van az adópénz, csak épen az a pár forint hiányzik, — akkor végre leolvassa ő is a maga 13 frt 75 krajczárját.

De nem eresztí utnak a bankót szó nélkül. Mindegyik forintnak a szelére ráir valamit. Reszketős kézzel, nagy akorombám betükkel: „Pusztulunk, veszünk!“ — „Hunozt a német!“ — „Hitvány a világ!“ — „Vége a magyarnak!“ — ezek a nemzetes Büki Lázár uram adóba fizetett bankóinak a vendég jelszavai . . .

S lám hiába gunyolták, nevétek az öreg kuruzcot ezért a bogarért. A szőlősi bíró bezeg áldja érte.

Ugy történt a dolog, hogy a mult héten haza került Szőlőre a Cispékes Laci, az elcsapott urasági inas.

Vasárnap nagy hejje-hujját esztak a körmésben. Ennek okáért a bíró nem ment be a halomra gyílt adópénzben a messze eső szekérossba, hanem hétéfőre halasztotta az utját.

Hétfőn virradóra pedig eltűnt az adópénz a ládából.

A bíró majd hogy szörnyet nem halt ijedében. Ki lobbatta el a pénzt?

Három napig itótték bortal a tolvaj nyomát.

Negyednapra aztán nemes Büki Lázár uram beállított a bíróhoz és kivágott az asztalra három darab öszgyűrt egyet írtot.

— Ismerie-e kend ezt a pénzt, bíró, ur!
A bíró megismerte, csak egy pillantást vetett rá. A Büki Lázár uram adóba fizetett bankói voltak, ezzel a három jelszóval megbélyegezve:

„Hunozt a német!“ „Pusztulunk, veszünk!“ és „Hitvány a világ!“ Alig pár napja, hogy lefejtette az — adóba.

S Büki Lázár uram akornap delben kapta mind a három kölcsön Cispékes Lacitól.

Igy vezettek a szőlősi adópénz tolvajának a nyomára a Büki Lázár uram bankói.

* **Bajmok község** országos vásárai ezental felől napokon tartatnak s a megelőző vasárnapokon megkezdni a vásárt nem szabad. Ezt az előírás az azzal teszi közbe, hogy már a legközelebbi vásár f. évi november hó 6-án kezdődik és tartatik meg, — vasárnapokon vagy azt megelőző napokon a sátrak felállítására meg nem engedetik, csakis a vásár napján vagis hétfőn hajnalban.

* **Egy millió hold föld.** A főpári birtokos statisztikáját adják a következő számok: Esztergomi érsek uradalma 72,724 hold, az egri érseké 41,650, a kalocsai érseké 92,256, a beszercebányai püspöké 31,243, a csanádi püspöké 12,304, a győri püspöké 18,090, a kassaié 8820, a nagyváradi 187,688, a nyitrai 13,409, a pécsié 24,704, a rosznyói 7181, a székességi 7611, a székesi 20287, a szombathelyi 7591, a zánczi 24,589, a veszprémié 64,734, az eperjei gy. kath. püspöké 3676, a nagyváradi 137,744 és a vallásalap 157,330 hold. Az összes főpári birtok megközelíti az egy millió holdat.

* **Nyugdíjazás.** Balaton Géza, 6-becsei r. k. tanító, nyugdíj iránti kérvénye a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnál a kérvényezőre néve kedvező sikerrel elintéztetett. Így valószínű, hogy Balaton még ez év folyamán megvált az iskolától.

* **A távirati díjak** 1892. jan. 1-től fognak szabályoztatni — mint már jeleztük — hogy minden szóért 3 kr. lesz fizetendő, 10 szóval kevesebbnek sürgőnyzése is azonban 30 kr. ba kerül. Ezen szöveg az osztrák-magyar monarchian kívül Németországban is életbe lép.

* **A kereskedelmi miniszter jelentéséből** 1890-ik évi működéséről. Baross Gábor kereskedelmi miniszter a közzétett jelentésében a következőképpen beszámolt a kereskedelmi miniszterium 1890. évi működéséről. A főbb adatok a következők: Az állami közutak hossza 1897-ben volt 5612 klm. 1890-ben 7177 klm. A posta, telegráf és telefon adatait 1889-el összehasonlítva a következők voltak: postahivatalok száma 4308 (4291), telegráfivatalok száma 1844 (1742) telefonhivatalok és nyilvános állomások 2270 (1826). A levelezőpostán szállított 112174170 level, még pedig belföldön 78,722,980, külföldről 16,144,340, külföldre 15,190,370, átmenő 2,116,380. Levelezőlap 35,346,620 és pedig belföldön 24,370,920; külföldről 5,175,020, külföldre 5,489,545, átmenő 311,100. A hírlapforgalom a következő: Magyarországon megjelent összesen 686 félé hirlap, 58,673,623 példány. Postán szállított hirlapok példányainak száma nyelvi szerint részletezve: Belföldön megjelent magyar hirlap és folyóirat 463 félé 53,268,905 példány; magyar és német nyelven 21-féle 489,630 példány; német nyelven 106 félé 11,603,570 p.; horvát nyelven 42-féle 1,443,987 p.; tót 13-féle 447,071 p.; orosz 1-féle 6700 p.; szerb 27-féle 522,235 p.; román 15-féle 190,162 p.; olasz 2-féle 37,401 p.; francia 2-féle 42,627 p.; magyar és horvát 2-féle 47,753 p.; bunyeviec 1-féle 2696 p. Hírlapforgalmunknak eszmagban postán szállított 5,592,649 példány. Ausztriába hirlapjegyvel 1,442,468 p.; külföldre keresztül átküldött 927,718 példány. Az áruforgalmi statisztika alá esett postai csomagok összege 1890-ben 331,741, ebből Ausztriába 209,653. Érkezet összesen 2,911,667 ebből Ausztriából 3,641,578. A telegráf forgalom összes száma 7,612,436, ebből belföldi forgalom 2,537,604. A bécsi telefonon volt sürgős beszélgetés 3349, közönséges beszélgetés 24,369.

* **A vetések állása** október 17-étől 30-ig a földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett jelentések szerint a következők voltak: A hosszantartó s már eddig is két hónapig terjedő szárazság a szántásra, de különösen a vetési munkálatokra nagyon kedvezőtlen hatással van. Esetek szárazságnak, így az elvetett vetések hízva vannak a talaj nedvességnek, nem fejlődnek, sőt helyenkint már egészen elcseszevesedtek, esekely kivétellel általában vége országiszerte gyöngök. A vetést sok helyen még most sem fejezték be; a gazdák nem merik a magot elvetni, attól való félelmükben, hogy az ergek és férgek, melyek nagyon sok helyen elszaporodtak tönkre fogják tenni, mielőtt észrahtana. De különben a föld annyira hantós kömöményes, hogy az elvetett kősei vetés, még a homoki talajt kivéve, ki sem kelt. A korai vetések, a hol ki is kelték, egyetlen állanak és túlyonról részben színtelenek, hideg, fagyos időjárás is megviseli, nehől már le is perzselte, zöld vetést ritka helyen találhatni. A repce is mindjében tengődik, helyenkint még meglehetően, az alföldi részeken azonban gyenge, rozsen már ki is veszett. — Tavaszki alá szárazságnál szantának. — Trágya és fahordás, takarmányostérszedsés, szőlőbefeledés folyamatban van. A jószágállomány az ugarlegelőkről istállóházra szorult.

* **A Neustein-féle czukrozott Erzsébet vértisztító pillulák** oly kitűnő hatásnak hasszorításnal stb. és a legkiválóbb orvosok által legjobb illyenű szernek ismertetett és hogy minden e czélra készített gyártmány általuk kiszorították. Utánazonkél azért óvakodni és a törvényileg bejegyzett védjegyre, vörös nyomatú „Szt.-Lipót”-ra ügyelni kell.

* **Egy 900 ft értékű, mindössze is egy évig használt s teljesen ki karban levő gőzzivattyú jutányos ár mellett eladó.** Bővebb értesítést nyújt a kiadóhivatal.

Irodalom.

— Új zeném. — Címe: „Rözsza eszárd.” Zongorára szerzte Báro Kemény Ilona — az erdélyi arisztokrácia fenkelt szellemű kiváló tagja. — Szerző költésze díszes kiállítás művének összes példányait a magyar nemzeti köznevelésügyi hivatalhoz, a Szilgyarmegyéi Wesselenyi Egyetnek teljes díjtalanul, minden költség megértése nélkül átengedte. — I f 10 kr. előleges beküldés mellett, mely esetben a mű nérmintve küldetik meg, megrendelhető a Szilgyarmegyéi Wesselenyi Egyetnek — Zilahon. — Elárultok a példányok készpénz fizetés mellett átvétel esetén jelentékeny kedvezményben részesítenek. E mű megszerzését már csak a jótékony csel érdekében is, olvasóink szives figyelmébe melegen ajánljuk.

SZERB SZÍNHÁZ.

Prottes Gy. K. szerb színházgató az október hó 28-án tartott városi közgyűlés határozatával szini-előadásokra néve november hó 28-ig kapott engedélyt. A társulat jó erők felett rendelkezik, a kik képességük folytán nagyobb színpad díszére is valóának. A sokat ezert színházi kivilágítás hiányossága is akut kérdésé vált s a városi közgyűlés e tekintetben azt a határozatot hozta, hogy újabb kivilágítási rendszer fog életbe lépni, melynek módszerét lapunk mult számában közöltük, s melynek jótékony hatását meg csak a jövőtől várandjuk. Az időjárás zordonsága folytán szükségessé vált a színház fűtése is, a mely kedden először fűtése is lett. — Szombatn valami Freudenschick-féle darab: „**A gniosárok**” — s vasárnap ugyancsak ugyanannak a Freudenschick-uk valami „**Fekete királyné**” című darabja került

színe. Mindkét darab tárgya a szerb határőrvidéki életből van merítve, mindkettőt mint olyan tehát a határőrvidéki szerbek eszládi életét, azok szokásait, elfogásait, örömeit és bánatát lelt volna hivatala lelki szemek elő varázsolni, melyet azonban, tekintve a szerb irodalomnak sokkal szebb mintáit, e két halavány pszichológiai jellemfestés s frázissokkal telt tuezatunka nem ért el — s így csak iróniái valóának két jó drámának. — Intjük az igazgatóságát, hogy ily experimentálásokkal jövőre hagyjon fel, mert erre még nincs szükség sőt gazdag repertoira, sem tagjai kiválóssága folytán.

Kedden, november hó 3-án „**Borgia Lukréczia**” került színe Prottesné asszonynyal a czímszerepben. Az előadás meglehetősen sikerült. Prottesné szépen oldotta meg nehéz feladatát. Todossis úr Genarója ugyan nem öötte meg a kitűnőség mértékét, de elég jó volt a siker előmozdításához. Milojevics úr remek Alphonzo, Petrovits úr pedig kitűnő Gubeto volt.

NYILTER. *)

Bezdnai idyll.

(Folytatás.)

Legutóbbi közleményünkben odáj jutottunk, hogy Oberreiter Szilveszter bírót lelt megválasztva. Ezen időtől fogva a régi erkölcsök magasabb fokra emelkedtek. A bíró oly kiváló modort tanusított elbizakodottságában, hogy az még a brazilai eszcart trónjától megfosztó Toueassa tábornoknál tapasztalva is visszatetszt szült volna; no de folytassuk a tényeket.

27. Az előbbi pontban érintett 1183 ft 27 kr hamis tétellel szereplő számadási iratokat 8 havi pihenés után f. é. július végén napfényre bocsajítottunk azon hiedelemben, hogy: „teljes tökéletesen elfelejtődött”, azonban a számonkérészek argus szemai rájöttek Castor és Pollux, a bezdnai vagyonkezelés védsteneinek turpisságára és követelték az elűntetett óhajtot közösi pénzek 48 óra alatti megtérítését. Bosnyák jegyző mosta kezeit, miként Pilátus, elgtagadta, hogy ő erről tudna valamit és szép szerével az I-ő aljegyző nyakába szerte volna rázni a felelősséget, a mi az uban nem sikerült. — Futsokott a bíró kölcsön után és 10 nap elmúltott, míg fedezte ezt a hiányt. — Különbön beszéljen a következő hivatalos irat:

Jegyzőkönyv. Felvette Bezdnán 1891. augusztus hó 7-én a k ö z s é g i képviselőtestület, „közpénztáron kívül kelet pénzkerülő” című számadások felett. Jelenlevők az alolirokák 1. §. Alolirokák megbotránakozással győződtek meg újból is ismételtlen, hogy O. Sz. közösi bíró a saját zsebében hordta a közösi pénzmaradványát. — 2. §. A napló 12. f. t. kiadásba helyezte 1183 ft 27 kr. nem áll, mert azt O. Sz. k. b. nem kölcsönkép adta Keller Antal volt közösi pénztárnoknak, hanem Keller Antal. mint betét pénzt vette ki a helybeli segélyező-egyletől és helyezte bevételbe a közpénztári napló 360/1890. t. sz. a. és így miután a kiadási tétel az ujonnan általa készített naplóból töröltetett, nem 441 ft 60 kr. tulkiadás áll O. Sz. k. b. javára, hanem ellenkezőleg 741 ft 67 kr. pénzmaradványt előirándó s ha e 741 ft 67 krnyi pénzmaradványból ugyancsak O. Sz. k. b. kezelse alatt álló 1888. évi „Nagyiségítet számadás 429 ft 27 kr. tulkiadását levonjuk, maradna még mindig 312 ft 40 kr. pénzmaradvány mely összeget nekünk O. Sz. k. b. felmutatni képes nem volt. hanem a felszólítástól számított nyolce napra ismételt felszólításunk folytán fizette csak be a pénztári főnapló 743/1891. t. sz. alatt. 3. §. A napló 11. folyó száma alatt foglalt kiadási tétellelről kijelenté előttünk O. Sz. közs. bíró, hogy Amán Józsefőtől az általa még 1888. évben felvett és a közpénztárban kiadásba is helyezett 50 ft favételről foglaltó a számla kifizetése alkalmával levonásba hozta és mindazonáltal elég helytelenül a favétel egész értékét helyezte kiadásba és így az 50 frot 1890. évi márczius hó 15-től fogva egész 1891. évi augusztus 6-ig tehát 1 1/2, éven át jogtalanul magánál tartotta és csak felszólításunkra fizette be a közpénztári főnapló 729/891. t. sz. a. 4. §. E számadás tulkiadását törölve, helyébe 1890. év végével 741 ft 67 kr. pénzmaradványt állapítottunk meg. 5. §. Miután a számvizsgálat során nyert tapasztalatok szerint, tisztán és világosan áll előttünk, hogy O. Sz. k. b. közösiügny rováására mintegy 1300 ft, anyagi előnyt akart a maga számára biztosítani, mi a leghatarozatban tiltakozunk az ellen, hogy O. Sz. k. b. továbbra is viselje a közösi bírói tisztelet és indítványozzuk: I. szavazzon a képviselő testület bizalmatlanságot O. Sz. k. bírónak; II. keresse meg a képviselő testület sürgősen a Járási főszbírói hivatalát, hogy Oberreiter Szilveszter t. b. ellen azonnal indítsa meg a figyelemi vizsgálót bírói állásától való felfüggesztése mellett; III. kérelmezze, hogy a figyelemi vizsgálat alkalmával a képviselő testület, akár testületileg, akár küldöttségileg résztvehessen és végre IV. kérje a képviselő testület Oberreiter Szilveszter közösi bíró példás megbüntetését a bünyenyítő törvénysekénel. 6. §. Legvégre pedig tisztelettel kérnénk, hogy jelen jegyzőkönyvünk szövegritit szövegeben vétséssel fel a képviselő testületi közgyűlés vonatkozó jegyzőkönyvébe.

Jelen jegyzőkönyv felolvasás után elfogadva aláíratott kmf. Tavassy Lajos s. k. Ligeti Dávid s. k. A közösi képviselő-testület elé terjesztetvén ezen úgy, a járási szolgabíró dr. Szécsényi Tamás elnöklettel által tartott közgyűlésben a bíró már öölt-haltol; azzal védekezett, hogy ő nem ért a számadáshoz és hogy ezt az aljegyző készítette így, ő csak aláírta, holott sajátoké írása. Tehát azon aljegyzővel elenezte a hamis 1183 ft 23 kr elismervény felhasználását, hogy belohetedgetés és 6 hétig ágyban fekvő súlyos beteg lett. No de az nem sikerült neki, mert a képviselő testület, 5 mondott ö bűntakargató (előzőkn Bosnyák jegyző) szavazata ellenében a számvizsgáló bizottság indítványát elfogadta és az ott felsorolt teljesítendőket elrendelte. — És kérjük szeretettel, találkozzak oly laza jellemű egyének, kik ezen határozatot megfellebbezték. A figyelemi vizsgálat ugyan elrendeltetett a bíró ellen, de nem foganatosítottatott. Bírói állásában pedig továbbra is meghagyottat, hogy a közösi pénzelt elkezelve.

*) E rovat alatt közlötékert nem vállal felelősséget a szerk.

28. Oberreiter bíró még 1888 évben felvett Kedves pénztárostól 65 frot, hogy Amannak felvétel-fogalját adjon, ebből 15 frot letagadtott, 50 frot pedig 1891. augusztus 5-ig saját zsebére használta el.

29. Oberreiter Szilveszter bíró és Bosnyák János jegyző felvettek még 1888 évi november 3-án a község javára kiutalványozott árvedelmi költségek fejében a zombori adóhivatalnál 31 ft 20 kr. és 19 ft 68 kr., de ezen összeget mal napig sem fizették be a közösi pénztárba.

30. Balla Ferencz a községi földék árverezése alkalmával még május havában lefizetett Oberreiter bírónak 30 frot; félév multa követelték Ballától a 30 frot és ekkor ez kijelentette, hogy a bírónak lefizette, de a bíró tagadta, mig ez a kapott nyugtát fel nem mutatta, ezen összeget ez évi augusztus 10-ig saját zsebére használta fel. Tehát Oberreiter bíró nem azon szándékúval erőszakoltatta ki magának újból a bírói tisztelet, hogy régi bűnét jótételegye, hanem hogy az előbbieket újjalak szaporítsa.

31. Oberreiter bíró az 1888. és 1889-ik évben beszedett 100 frot és 33 kr. földhordási díjakat csak 1890. év második felében fizette ki, de akkor is csupán azért, mert a számvizsgáló-bizottság a körmére koppanzott. Ez alkalommal kiderítették, hogy olyanok, kik száz Kocsai után fizettek díjakat, és azokért egészen megfizettek, a bíró csak néhány kocsival jegyzett be schmirbogen-jába. Ezek után elképzelhető, hogy mennyit rakott félre a bíró földhordási pénzekből. No de nem csoda, hisz teljes-tökeletesen ellenőrizetlenül kezelte a pénzeket, tehát könnyen el is kezelhette. Ebből azután a számvizsgáló bizottság azon hasznos tapasztalatra jutott, hogy legjobb lesz a földhordást haszonberbe adni, mit a képviselő-testület is nagy bölcsen elrendelt: csak hogy nem azért tanulta Oberreiter bíró az elkezelés mesterességét, hogy ne tudna tuljárni a számvizsgálók eszén.

Miután nem lehetett alkalmá 5-10 kros részletekben zsebre vágni a földhordási díjakat, gondolt merészet, és zsebre vágta az árverező-bérlő Rakovecz János által letett bánatpénzt. Használta pedig 1890. évi deczembertől 1891. augusztus hó 1-ig vagis rendszerint mindaddig, mig a számvizsgáló-bizottság véletlenül reá nem jött.

(Folyt. köv.)

CSARNOK.

Magyar szellemi élet.

Barnumról, a reklámnak és a szellemes humbugnak nemrégiben elhunyt királyáról kering az a jellemző mondas, hogy minden dolgot csak annyira becsült, a mennyi lármtá lehetett vele útni. A legzenialisabb találmány, furesásig, talentum, színpadi czirkusz, művészet, equilibriumisták „különlegesség”, egy szóval minden, a mi nem a hetköznapiság selejtes kövével kirakott országutján járt unalmas hindosztáni csapmogással, valamiképen a sivatag széles partján hajója, a tere. — hanem magasab régiók felé követelt magának természetes jogokat, mint a bércnek szabad madara, a sas, — előbb a mindenható reklám érzékeny mérlegére állítottat s csak azután becsültetett föl pénzértékére.

A praktikus reklámírás a kénytelenség indokolta eljárását s ezt a védelmet akzeptálni és követni kell. A levegőben bukfenező modern jelszavak — valóságok. Frázisnak tekintik őket elvileg önk is, én is, de csak addig valamennyien, a mig a gyakorlatnál kerülünk szemben. Abban a pillanatban, a midőn egyik vagy másik dolognak gyakorlati kiviteléről van szó, eltűnik a jelszavak olvi jellege s helyökebe kerül — Barnum híres princípiuma a nagy dobrol, a lármaról és a kénytelenségről, a melyet az ezer irányba foglalkoztatott közönséggel szemben az egyes ember semmiféle körülmények között nem kerülhet ki. Könnyű dolog ezt indokolni nagyon s talán fölösleges is?

A szelrozsza szerepe manap a közönségé. A figyelem nem is ezer, hanem százezer irányba fergesolódik szét. Semmire nincsen elegendő érkezesünk. A pont 8 óra 20 perczkor jelentkező érkekeség 8 óra 25 perczkor egy másik érkekeségnek kell, hogy helyet adjon s ez 8 óra 40 perczkor egy harmadiknak, egy negyediknek, ötödiknek . . . Igazi tarantella! S komikus főleg a figyelemnek a lázas tánczában az, hogy a 9 óra 5 perczkor felbukadó hatodik számú érkekeség rövid birkozás után a feledékenységet sötét prázatában pofozza bele összes megelőző rivalisát, maga maradván diadalmas előbbségben addig, a mig 9 óra 15 perczkor egy még izmosabb legény öklének csapása alatt ő maga is legyőzött versenytársai mellé szedül.

Ily körülmények között nem lehet figyelmen kívül hagyni azokat az eszközöket, a melyek a közönség érdeklődését legalább tíz perczig foglalkoztatják. Szerény kívánság. Tíz percz fele a busznak, kétszerege a mindennek, négyzerege a semminek. A semmit sokszorozom meg tehát voltaképen, a midőn tíz perczet ajánlok barátságos figyelemre arra, hogy tudomásul vegyék azt, a mit az Igmándi Mihály által szerkesztett „Magyar Szellemi Élet” című diszpunktor — nem mondok el. Ez volna ime, a semmi négyzerege, de indokolni lehet azal, hogy nem abban volna tulajdonképen a jóindulatú furlang, a mit elmondának. hanem abban, a mit szándékosan nem mondok el: ezzel akarván az önk figyelemét tíz perczre részemre hódítani s érdeklődést provokálni ugyan egyszerre a Magyar Szellemi Élet iránt is. Azok perczek azit fogják mondani, hogy a szándékunk ily őszinte dobra tésse nem talál bele a repülő század általános rafinemenájába, a mely a faszoros utának, félrevezetésnek, ügyes pohintésnek és elburkolt őszinte álarcba bujt reklámverekény nyújtja oda rendszerint a győzelmi pálmát.

Éz azonban nem tesz semmit.

Kijelentem nyitlan és lavirozás nélkül a subtilis hazugságok tágas vízei felé, hogy ennek a szép könyvnek, a melyben hatvan érdemes tagja a magyar szellemi életnek van együtt, hogy az olvasónak élvezetet és gyönyörűséget szerezzenek: becsületes reklámot akartam csinálni, a midőn ennek a kis czikknek a megírásához hozzafogtam. Jókai Mór, Pulszky Ferencz, Dóczy Lajos, Falk Miksa, Mikszáth Kálmán, Gyarmathi Zsigánd, Fesztay Árpád, Henczur Gyula, Eisenhut, Horovitz, Bilhari, Strobl Alajos, Zala György

Blaháné, Pálmay Ilka, Vizváry Gyula, Fáy Szerena, P. Márkus Emilia, Hunyadi Margit, Veigelberg, Beniczkyó B. Leuke, Feleki Miklós, Evva, Róna József, Munkácsy Mihály, Zichy stb. valamennyien arzéppel, facsimilével, s élvezetes szöveg megírt cikkek szerepelnek, a melyet kizárólag e pompás díszmű számára írtak.

A reklámszínalásról öt pereznai gondolkodás után azonban lemondott. Hiába szorongatott a mű szeresztője, hogy kérem alásan így, meg amugy . . . Nem uram, kérem alásan, nem írok én önnek egyetlen betűnyi reklámot sem. S önk szivesek lesznek belátni, hogy nem neki vagyon igazsága, hanem nekem. Kiról írnak? Munkácsyról, Falkról, Benzurról, Blahánéről, Eisenhutról — vagy talán épen Jókai Mórról, a ki, ugy-e bizony, legjobban reá szorult egy kis barátságos — vállvevőre azért, hogy nagyot nőjön és a kit az Isten éltessen minékünk továbbra is?

Mindent nagy gyönyörűséggel olvastam el, a mit ebbe a könyvbe írtak — arról azonban, hogy én fedezzem fel őket a magyar közönség számára — szives bejegyzésekkel — le kell, hogy nagyszű archaológusunk, Pulszky Ferencz javára mondják, a ki azonban nyilván szintén le fogja tenni ezt a mondatumot s kétséges, hogy átveszi-e valaki abban a fényes társaságban a mely a „Magyar Szellemi Elet” szalonjában adott egymásnak találkozó.

Nagyon mulatságos barumizmus volna Jókait fölfedezni például, vagy Munkácsy Mihályt, — a reklámkirály azonban meghalt s nem végredekelzett olyan irányban is, hogy hatalmas eredményekkel járó „forrásai” közül a bolondokat is követni kell . . .

Szerették meg önk ezt az igazán értékes könyvet és olvasák el — ez a legegyszerűbb. Attól aztán, a ki elsőlvá taláná etenni, szivesen elfogadom a szeretetreméltó neheztelést azért, hogy ez a hatvantage előkelő társaság felültette. Legyen szabad azonban előre kijelentem, hogy ennél az ajánlatnál én semmit sem közeztetok.

Budapest, 1891. október.

Abonyi Árpád.

Fekete és fehér selyem grenadinok (mindenfélé világos színben) 95 krtól 9 frt 25 krtig metereként (18 minőségben) egész ruhaszámra portó- és vammmentesen küld **Henneberg G.** (es. és kir. udvari szállító) selyem gyárakára **Zürichben**. Minta posta fordultával. Levelekre 10 kros belyeg jár.

H I R D E T É S E K.

Arverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Disztl Pál bresztováci lakos végrehajtatonak Disztl József és neje Kapp Anna bresztováci végrehajtást szenvedő elleni 247 frt 17 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. járásbíró) területén lévő Bresztovác község határában fekvő a bresztováci 409. számú tjkvben foglalt alperes Disztl József és neje Kapp Anna nevén álló 476 helyrajzi 386 ö. i. sz. 1134 □-ól ténnyagsága belbirtokra 890 frt 50 krtban a bresztováci 492. szum tjkvben foglalt Disztl József és neje Kapp Anna nevén álló 668 helyrajzi 400 □-ól ténnyagsága birtokra 66 frtban az 1003 helyrajzi számú, szőlőbirtokrészele 365 frt 50 kr és a 998. a. helyrajzi számú 500 □-ól ténnyagsága szőlőbirtokra 210 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az arverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi január hó 20-ik napján délelőtti 10 órakor Bresztovác községhezánál megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 89 frt 5 kr. 6 frt 60 kr. 36 frt 55 kr. és 21 frot közszepben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ár folyamatosan a számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értekpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezeséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Kelt Zomborban 1891. évi október hó 22-ik napján. A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. törvszki bíró.

Hirdetmény.

Bérbeadás esetleg eladás.

A sztanislti és katymárlt országutrá dűb, Daniel Csávossy Jánosné tulajdonát képezo 483 kat. hold ó-leyeni uradalom, melyen 8 szobából álló ur lak s megfelelő gazdasági épületek vannak, azonnal

bérbeadandó

eladó.

Érdeklődők forduljanak nagyszűs

Szemző István

földbirtokos urhoz Zomborban.

Melyik lapra fizesstünk elő?

Gazdag tartalommal, nagy terjedelművel fogva a legelősebb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesítései nék gyorsasága, alaposága és sokasága, továbbá változatosága, kirimósága, a különböz olvasmányok gazdag tartalma, továbbá az „Egyetértés” népszerűsége, az országgyűlést tárgyalásokról a legbiztosabb s a mellett tárgyilagosa hí tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s földesit tudósításainak bőségevel s alaposával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezogazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tartalmában, annyi regény olvastmányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy ére alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legelősebb termékeket jó magyarsággal fordítván megkapnak az „Egyetértés” olvasói. A híreken kívül keres a világot folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesíteni, füzzen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr. 1/2, évre 5 frt s egy ére 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhatalába küldendők. Mutatványzatot a kiadóhatalra kívánatra egy héten ingyen és bérmentve küld.

Ruhadíszekekben meglepő választék

Bekövetkezett időnyre van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmébe következő árúkat ajánlani:

Nők számára:

Tricot derekak, legújabb facon.
Chenilla és Berliner kendők.
Jäger és gyapjú alsó ruhák.
Joupan (alsó szoknya).
Harisnyak, Jäger és Berliner.

Gyermekeknek:

Berliner és Tricot ruhák.
Kabátok.
Harisnyák alsó ruhák.

Uraknak:

Jäger-íngék, nadrágok, valódi gyártmány.
Harisnyák, haskotók, térdvédő.
Posztó és bőr kamacsmit.
Vadász harisnya, keztű.
Fehernemű, nyakkendő, mindig a legújabb,
Vidéki megrendelések pontosan. Tisztelettel

ENGEL,
az „angyalhoz”
az „Elefant” szállóval szemben.

Alkalmi ajándékok

NEUSTEIN-FELLE
SZT. ERZSEBET LEHETSZÁRÓ
LABDACSKOK.

Ezen labdacskok minden tekintetben hasonló preparatumok elő helyezendők, mert mindennemű káros alkatrészekről mentek a legnagyobb eredménnyel használják hasbetegségeknek, mert vértisztító hatásnak nincs gyögyser, mely könnyebben s a mellett teljesen ártalmatlan

hasrekedést

a legtöbb betegség ezen bizonyos forrást eltávolítja. Csukorzságtagok miatt még kis gyermekek is szivesen veszik be E labdacskoknak Pitha tanár, udvari tanácsos igen hízegő bizonyítványt állított ki.

Egy doboz ára 15 labdacssal, 15 kr. egy tekercs, ára 8 doboznak, 120 labdacssal, 1 frt.

Figyelmeztetés!

Oly doboz, melyen e czégnéy; Apotheke zum heiligen Leopold nem áll, s mely hatulján védjegyetek nem viseli, az utánzat, melynek megvételét a közönség figyelmeztetik.

Jól megfigyelendő a doboz, ne hogy rossz. Hatástalan vagy éppen kártékony preparatumot kapjon az ember. Kizárólag

Erzsébetlabdacskok kéréndők; ezek használati utasítással s a fenti aláírással vannak ellátva.

1-24 Főraktár: Bécs, NEUSTEIN ER. győgszertára „a szt. Lipóthoz” a Planken és Spiegelgasse sarkán. — Kapható: Zomborban Saly Antalnál.

Rendkívül fontos találmány gyengeség ellen!

Férfiaknak!

A es. és kir. szab. Potentator-ral gyogyulhatnak férfiak rögton, tartósan és utóbajok nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem használt: még több évi gyengült v. elvesztett erő is helyreállítatik (külöleg észrevehetetlen, garantizott ártalmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyógymód). Hires tanakok elismerő nyilatkozatai, legelősebb ajánlások és alaposan kigyógyultak ezeryni halálati érdek nélkül tanácsolják a es. és kir. szab. Potentator alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és csomagolás diszeretiával. Tartalom és származás felismerhetlen **Dr. Altmann Károly**, Wien, VII., Mariahilferstrasse Nr. 70. Felvilágosító rópiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Szenved Ön **köszvényben, rheumában, általános ideggyöng eségben, neuralgiában, hiányos vérkeringésben, ideges gyomorgyengeségben, fejhez való congestiókban, benulásban, álmatlanságban, derékfájdalmakban,**

hátgerincz-zavarokban,

akkor kérje a tisztelet-okmánnyal megkoronázott, **KÖLN-, WELSBE- és STUTTGARTBAN** arany éremmel kitüntetett és Ausztria-Magyarországban es. és kir. kiz. szabadalmazott galvanó-, elektro-magnetisusan ható

Frottirozó-készülékről

irt kitűnő művet, mely a készülék hatásáról, alkalmazásáról és eredményéről felvilágosítást ad. A készülék ára: 12 frt. A kitűnő művet használati utasításokkal ingyen és portómentesen megkapható a feltaláló

Theo Biermanns, electrotechnicus BECS, I. SCHULERSTRASSE 18. sz. a. gyárában.

OBLÁT KÁROLY, ZOMBOR
AJÁNLTJA
A LEGUJABB BETÜKKEL ÉS GÉPEKKEL
ALKALMASAN FELSZERELT
KÖNYVNYOMDÁJÁT
MINDEN
A NYOMDAI SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁK
IZLÉSES ELKÉSZÍTÉSÉRE, A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

A „Zombor és Vidéke” és a „Bácskaer Volksblatt”
hrlapok nyomdája.